

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๙๐๙.๐๔/๑๕๕

เลข. 1๒5-11
วันที่ ๑๕ ๖๔
เวลา 15-50

สลด.
ส่ง : กวค.
รับที่ : ส13507/64
9 ธ.ค. 2564 เวลา 15.30 น.

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างมาตรการสนับสนุนให้สตรีเป็นพลังสำคัญทางเศรษฐกิจ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๔๗๖๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์
แห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙) ว่าด้วยการส่งเสริมการเกิด
และการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ จำนวน ๑ เล่ม
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด
๓. คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานส่งเสริมการจัดตั้งสถานพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งขอให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ประเด็นความเห็นเรื่อง ร่างมาตรการสนับสนุนให้สตรีเป็นพลังสำคัญทางเศรษฐกิจ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้วไม่ขัดข้องกับร่างมาตรการสนับสนุนให้สตรีเป็นพลังสำคัญทางเศรษฐกิจ เนื่องจากมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙) ว่าด้วยการส่งเสริมการเกิดและการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ และบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. การจัดบริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อายุต่ำกว่า ๓ ปี โดยขยายบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/สถานรับเลี้ยงเด็ก ให้รับเด็กอายุ ๐ - ๓ ปี และขยายเวลาเปิด - ปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/สถานรับเลี้ยงเด็กให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนทำงาน ตามบริบทของพื้นที่ กระทรวงสาธารณสุขเห็นชอบในหลักการจัดบริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อายุต่ำกว่า ๓ ปี เนื่องจากสอดคล้องกับมติของคณะกรรมการพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๑.๓๐ น. ณ ห้องประชุมชัชวาทินเรนทรา อาคาร ๑ ชั้น ๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (ดร.สาธิต ปิตุเตชะ) เป็นประธานการประชุม เพื่อแก้ปัญหา “เด็กเกิดน้อย ด้อยคุณภาพ” ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนไม่ยอมมีบุตร หรือ มีบุตรจำนวนน้อยลง มาจากความกังวลใจในการเลี้ยงดูเด็กในช่วง ๓ ปีแรก ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา การอบรมเลี้ยงดูเด็กในช่วงระยะนี้ มีผลต่อคุณภาพของคนตลอดชีวิต แต่ปัญหาที่พบคือ เด็กไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ เด็กส่วนใหญ่ได้รับการเลี้ยงดูจากปู่ย่าตายาย (ข้อมูล MICs 6 พบว่า ร้อยละของเด็ก อายุ ๐ - ๑๗ ปี ที่ไม่ได้อยู่กับแม่ และมีผู้ดูแลหลักเป็นปู่/ย่า/ตา/ยาย ร้อยละ ๗๒.๘) ซึ่งบางส่วนมีความพร้อมในการช่วยเลี้ยงดู แต่บางส่วน

ขาดความพร้อม...

ขาดความพร้อมทั้งด้านกำลังทรัพย์ และด้านร่างกาย ส่งผลให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบ “ตามมี ตามเกิด” พ่อแม่ หรือผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยจะฝากลูกไว้กับมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม บางส่วนจะฝากเลี้ยงกับที่รับเลี้ยงที่ไม่จดทะเบียน ซึ่งยากต่อการดูแล มาตรฐานการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า ๓ ปี จะช่วยลด ความกังวลใจให้พ่อแม่ ผู้ปกครองระหว่างทำงาน มีคนช่วยดูแลเด็กในสัดส่วนที่เหมาะสม ลดความเสี่ยงจาก การฝากเลี้ยงกับสถานรับเลี้ยงเด็กที่ไม่จดทะเบียน เมื่อกลับจากทำงานสามารถเลี้ยงลูกได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องส่งลูก ไปอยู่กับปู่ย่าตายาย และค่าใช้จ่ายไม่สูงเท่ากับฝากเลี้ยงในสถานที่ไม่เอกชน แต่การขับเคลื่อนมาตรการนี้จำเป็น จะต้องใช้ความรอบคอบ เนื่องจากเด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี เป็นช่วงวัยที่มีความละเอียดอ่อน มีความแตกต่างจาก เด็กในวัย ๒ - ๓ ขวบ ที่มีการจัดบริการอยู่เต็ม มีความเสี่ยงสูงในเรื่องความปลอดภัยของเด็ก จึงต้องคำนึงถึง คุณภาพและความพร้อมของการจัดบริการเป็นสำคัญ ดังนั้น หากจะขยายบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ สถานรับเลี้ยงเด็ก ให้รับเด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี ควรเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วน และรอบคอบ ดังนี้ ๑) เตรียมความพร้อมให้กับพี่เลี้ยงเด็ก ให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการดูแลเด็ก สามารถควบคุมอารมณ์ ได้ดี ซึ่งเป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และจำเป็นจะต้องได้รับการอบรมอย่างเข้มข้น ๒) การเตรียมการ ด้านงบประมาณ สำหรับการก่อสร้าง หรือปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมปลอดภัย ๓) การเตรียมการ ด้านอัตรากำลังคน รวมถึงค่าตอบแทนพี่เลี้ยงเด็กในระยะยาว ๔) การเตรียมงบประมาณสำหรับบริหารจัดการ ศูนย์เด็กเล็กในด้านอื่น ๆ เพื่อลดภาระให้กับพ่อแม่/ผู้ปกครอง ให้สามารถจ่ายค่าเลี้ยงดูได้ในราคาไม่แพง สำหรับการขยายเวลาเปิด - ปิดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/สถานรับเลี้ยงเด็ก ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนทำงาน ตามบริบทของพื้นที่ กระทรวงสาธารณสุขเห็นด้วยในหลักการ แต่การจะดำเนินการได้หรือไม่นั้น ควรคำนึงถึง ความพร้อมของทุกฝ่าย เพื่อให้การจัดบริการศูนย์เด็กเล็กมีความยั่งยืน สามารถบริหารจัดการได้ โดยไม่เป็น ภาระของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งในส่วนของกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ส่งเสริมการจัดตั้งสถานพัฒนาเด็ก อายุต่ำกว่า ๓ ปี เพื่อรับผิดชอบดำเนินการดังกล่าว ร่วมกับทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง

๒. ส่งเสริมการลาของสามีเพื่อช่วยภรรยาดูแลบุตรหลังคลอด โดยปรับแก้ระเบียบว่าด้วยการลา ของข้าราชการ โดยให้ข้าราชการชายสามารถลาไปช่วยเหลือภรรยาที่คลอดบุตร จากเดิม ลาครั้งหนึ่งติดต่อกัน ได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ เป็นลาได้ ๑๕ วันทำการ โดยสามารถลาเป็นช่วง ๆ ไม่ติดต่อกันจนครบวันลา กระทรวงสาธารณสุขเห็นด้วยในหลักการ เนื่องจากเป็นมาตรการเพื่อสร้างความสมดุลในชีวิตครอบครัวและ การทำงาน แต่มีความเห็นว่าควรเป็นการลาได้ ๑๕ วันทำการ โดยสามารถลาเป็นช่วง ๆ แต่กำหนดกรอบเวลา ในการใช้สิทธิไม่เกิน ๓ เดือนหลังภรรยาคลอดบุตร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการลาเพื่อช่วยภรรยา ดูแลบุตรหลังคลอด และควรให้สิทธิการลากับบิดาที่ทำงานภาคเอกชนที่ใช้สิทธิประกันสังคมด้วย ซึ่งจะกำหนด อย่างไร ควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมโดยรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน เพื่อให้การกำหนด มาตรการมีความเหมาะสม เป็นธรรม ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน การขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาพรวม ของประเทศ และควรดำเนินการควบคู่ไปกับการส่งเสริมบทบาทหญิงชาย และการส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ

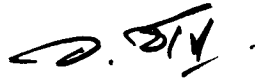
๓. การขยายวันลาคคลอดของแม่โดยได้รับค่าจ้าง โดยแก้ไขระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ โดยแก้ไขวันลาคคลอดบุตรของข้าราชการ จากเดิม ๙๐ วัน เป็น ๙๘ วัน และเสนอประเด็นแก้ไขระเบียบว่าด้วย การลาของข้าราชการ โดยให้ข้าราชการที่ลาคคลอดบุตรแล้ว ๙๘ วัน สามารถลาได้อีกไม่เกิน ๙๐ วัน โดยได้รับ เงินเดือนร้อยละ ๕๐ ของเงินเดือนปกติ กระทรวงสาธารณสุขเห็นด้วยกับหลักการของมาตรการนี้ เพื่อให้สิทธิการลา

ของแม่...

ของแม่ที่อยู่ในระบบราชการเท่ากับแม่ที่อยู่ในระบบเอกชนที่ใช้สิทธิประกันสังคม สำหรับการลาเพิ่มเติมอีก ๙๐ วัน โดยได้รับเงินเดือน ร้อยละ ๕๐ ของเงินเดือนปกติ กระทรวงสาธารณสุขมีความเห็นว่า ควรมีการทบทวนข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงความเหลื่อมล้ำในกลุ่มแม่ที่ใช้สิทธิอื่น หรือกลุ่มเพื่อนร่วมงานที่ไม่มีบุตร เพื่อป้องกันการเลือกปฏิบัติ หรือความไม่เป็นธรรมในการจ้างงานด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๓๙

โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๔๑๖๓